

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

БАКАЛАВР

Кафедра професійної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Навчально-методичної
ради факультету автоматизації і
інформаційних технологій

 / Олександр ТЕРЕНТЬЄВ /

« 27 » 06 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Атестаційний екзамен

(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності
015	Професійна освіта
	назва спеціалізації (освітньої програми)
015.34	Професійна освіта (Машинобудування)

Мова викладання: українська

Розробник:

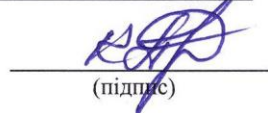
Микола РУДЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент

(ім'я та прізвище, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **професійної освіти**
протокол № **18** від **«18» червня 2024 року**

Завідувач кафедри

(підпис)

/ **Костянтин ПОЧКА** /

(ім'я та прізвище)

Схвалено гарантом освітньої програми **«Професійна освіта (Машинобудування)»**

Гарант освітньої програми

(підпис)

/ **Галина КОРЧОВА** /

(ім'я та прізвище)

Схвалено науково-методичною комісією спеціальності (НМКС):

015 «Професійна освіта»

Протокол № **11** від **«27» червня 2024 року**

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Шифр	Бакалавр	Кредитів кредитів ECTS	Форма здобуття вищої освіти: денна										Форма контролю	Семестр	Погодження заступником декана факультету
	Назва спеціальності (освітньої програми)		Кількість годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.								
				Разом	у тому числі			КП	КР	РГР	Конт. роб.				
015.34	Професійна освіта (Машинобудування)	3,0	90	30	30			60					E	8	

Шифр	Бакалавр	Кредитів кредитів ECTS	Форма здобуття вищої освіти: заочна										Форма контролю	Семестр	Погодження заступником декана факультету	
	Назва спеціальності (освітньої програми)		Кількість годин						Сам. роб.	Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			КП	КР		РГР	Конт. роб.					
				Разом	у тому числі											
					Л	Лр						Пз				
015.34	Професійна освіта (Машинобудування)	3,0	90	30	30			60					E	10		

Мета та завдання освітньої компоненти

Метою освітньої компоненти є формування у майбутніх бакалаврів достатнього рівня знань щодо основних проблем педагогіки, психології та методики професійного навчання, а також умінь використовувати ними в майбутній освітній діяльності в умовах ЗВО.

Завданням освітньої компоненти є:

поглибити знання здобувачів вищої освіти з теоретичних та методологічних проблем загальної педагогіки, психології та основ професійної освіти;

формувати у здобувачів вищої освіти сучасне педагогічне мислення, творче ставлення до професійної діяльності;

закріплення у здобувачів вищої освіти системи практичних знань, навичок та вмінь у професійно-педагогічній діяльності.

Пререквізити: педагогіка, психологія, основи професійної освіти, педагогічна психологія, комунікативні аспекти педагогічної діяльності, основи гендерної та інклюзивної педагогіки, методика професійної освіти.

Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу освітньої компоненти: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=1332>

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	
К 05.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
К 06.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
К 08.	Здатність працювати в команді.
Спеціальні (фахові) компетентності	
К 12.	Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.
К 19.	Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, відповідно до спеціалізації.
К 20.	Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.
К 26.	Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.

Програмні результати навчання здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПР 01.	Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.

ПР 02.	Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).
ПР 03.	Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.
ПР 04.	Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.
ПР 05.	Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.
ПР 06.	Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.
ПР 07.	Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.
ПР 08.	Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.
ПР 09.	Відшуковувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.
ПР 10.	Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.
ПР 11.	Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.
ПР 12.	Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.
ПР 13.	Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.
ПР 14.	Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.
ПР 15.	Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.
ПР 16.	Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації).
ПР 17.	Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.
ПР 18.	Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації).
ПР 19.	Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі (відповідно до спеціалізації).
ПР 20.	Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.
ПР 21.	Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.
ПР 22.	Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.
ПР 23.	Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.
ПР 24.	Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери.
ПР 25.	Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.

Програма освітньої компоненти

Змістовний модуль 1.

Методологічні засади загальної педагогіки.

Лекція 1.1 Предмет педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень.

Тема 1. Предмет, завдання і основні категорії педагогіки.

Тема 2. Методологічні основи і галузі педагогіки.

Тема 3. Методи науково-педагогічних досліджень.

Лекція 1.2 Проблеми розвитку особистості та учнівського колективу.

Тема 1. Закономірності розвитку особистості.

Тема 2. Діалектика розвитку учнівського колективу.

Лекція 1.3 Педагог як суб'єкт освітньої діяльності.

Тема 1. Компоненти освітньої діяльності.

Тема 2. Поняття педагогічної компетентності.

Лекція 1.4 Дидактика як теорія і практика навчання.

Тема 1. Історія розвитку дидактики.

Тема 2. Поняттєво-термінологічні проблеми сучасної дидактики.

Лекція 1.5 ^{Виховання} як процес цілеспрямованого формування та розвитку особистості.

Тема 1. Процес виховання, його специфіка, структурні елементи, рушійні сили.

Тема 2. Закони, закономірності та принципи виховання.

Змістовний модуль 2.

Основи загальної психології

Лекція 2.1 *Основні поняття та категорії психології.*

Тема 1. Визначення об'єкта, предмета, методів та завдань психології.

Тема 2. Завдання різних галузей психологічної науки.

Тема 3. Зв'язок психології з професійно-орієнтованими та загальноосвітніми дисциплінами.

Лекція 2.2 *Психічні пізнавальні процеси. Поняття вищих і нижчих пізнавальних психічних процесів.*

Тема 1. Види та властивості відчуття і сприймання. Класифікація відчуттів.

Тема 2. Загальна характеристика уяви. Поняття про пам'ять. Методика дослідження пам'яті. Мислення та увага як вищі психічні пізнавальні процеси. Загальне поняття про увагу. Види уваги. Довільна та мимовільна увага. Методи вивчення уваги.

Лекція 2.3 *Афективна сфера особистості.*

Тема 1. Емоції та воля. Класифікація емоцій та почуттів. Визначення волі. Класифікація волі.

Тема 2. Психічні стани особистості, методи їх вивчення та регуляція. Види психічних станів.

Тема 3. Психічні властивості особистості. Темперамент, характер, здібності – їх зміст та характеристика. Місце та роль психічних властивостей у житті людини. Психологічні ознаки спрямованості, потреб, мотивів, цілей.

Лекція 2.4 *Психічні утворення особистості.*

Тема 1. Характеристика психічних утворень - знань, навичок, умінь, звичок. Соціально-психологічна характеристик особистості. Визначення понять: «людина», «особистість», «індивідуальність».

Тема 2. Соціалізація, соціальний розвиток та виховання особистості.

Лекція 2.5 *Поняття про групи в психології.*

Тема 1. Соціально-психологічні феномени в групі. Види груп: великі та малі, первинні та вторинні, лабораторні та природні.

Тема 2. Динамічні процеси у малих соціальних групах. Керівництво і лідерство. Згуртованість групи. Соціально-психологічний клімат у групі.

Лекція 2.6 *Спілкування у діяльності педагога-інженера.*

Тема 1. Види спілкування. Стадії спілкування. Способи та засоби спілкування на виробництві. Вербальні, невербальні засоби спілкування. Ділове та педагогічне спілкування у діяльності педагога-інженера.

Тема 2. Поняття про конфлікт та основні типи конфліктів на виробництві. Функції конфліктів та шляхи їх розв'язання. Психодіагностична майстерність педагога-інженера.

Лекція 2.7 *Методика професійно-психологічного відбору до ЗВО.*

Тема 1. Професіограма і психограма як передумова безпечної діяльності фахівців. Умови та особливості збереження психічного та фізичного здоров'я на виробництві. **Тема 2.** Підлітковий вік та його психологічна характеристика.

Змістовий модуль 3.

Основи професійної освіти.

Лекція 3.1 *Основи професійно-педагогічної діяльності викладача ЗП(ПТ)О.*

Тема 1. Поняття процесу навчання, його структура. Функції процесу навчання.

Тема 2. Структура діяльності учителя в навчальному процесі. Психологічні основи діяльності учнів у процесі навчання в умовах карантину (пандемії).

Тема 3. Діяльність учителя і учня під час дистанційного навчання.

Лекція 3.2 *Система професійно-технічної освіти.*

Тема 1. Закон України "Про професійно-технічну освіту". Заклади професійної (професійно-технічної) освіти.

Тема 2. Управління системою професійно-технічної освіти.

Лекція 3.3 *Педагогічні принципи формування виховних відносин в ЗП(ПТ)О.*

Тема 1. Проблема визначення мети виховання у професійній освіті.

Тема 2. Зміст процесу виховання у професійній освіті.

Тема 3. Специфіка принципів виховання.

Лекція 3.4 *Зміст виховної діяльності викладача як складова процесу професійної підготовки студентів ЗП(ПТ)О.*

Тема 1. Завдання і функції класного керівника.

Тема 2. Напрями і форми роботи класного керівника.

Тема 3. Планування роботи класного керівника.

Лекція 3.5 *Проектування педагогічної системи методів та засобів виховної діяльності науково-педагогічних працівників ЗВО.*

Тема 1. Види, форми і методи роботи педагога, класного керівника з батьками учнів.

Тема 2. Залучення громадськості до виховання учнів.

Змістовий модуль 4.

Методика професійної освіти.

Лекція 4.1 *Сутність, характеристика, класифікація основних методів навчання у ЗП(ПТ)О.*

Тема 1. Сутність, функції та класифікація методів навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Тема 2. Методичні основи підготовки та організації лекційних занять.

Лекція 4.2 Форми і методи навчання у закладах ЗП(ПТ)О.

Тема 1. Методика підготовки та організації семінарських занять.

Тема 2. Методика підготовки та організації практичних занять.

Тема 3. Методика підготовки та організації лабораторних занять.

Тема 4. Форми, методи й засоби організації самостійної навчальної діяльності здобувачів закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

Лекція 4.3 Діагностичні аспекти професійної діяльності викладача ЗП(ПТ)О.

Тема 1. Сутність і характеристика основних понять педагогічної діагностики.

Тема 2. Алгоритм та процедура планування дидактичної діагностики.

Тема 3. Прийоми, що активізують навчально-пізнавальну діяльність здобувачів освіти.

Лекція 4.4 Дидактична характеристика основних структурних елементів навчальних занять різного типу (Методика проектування процесу заняття).

Тема 1. Уроки теоретичного навчання.

Тема 2. Уроки практичного навчання.

Тема 3. Уроки кобміновані.

Лекція 4.5 Урок виробничого навчання як основна форма початкової професійної діяльності.

Тема 1. Поняття про методи навчання. Класифікація методів навчання.

Тема 2. Поняття засобів навчання та їх класифікація.

Тема 3. Поняття про форми організації навчального процесу в ЗП(ПТ)О. Функції форм навчання. Урок як основна форма організації професійного навчання. Типологія і структура уроку.

Тема 4. Поняття самостійної роботи. Види і структура самостійної роботи. Контроль за самостійною роботою учнів.

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

Обсяг самостійної роботи здобувача освіти за денною формою здобуття вищої освіти при засвоєнні освітньої компоненти становить 60 год.

Цей обсяг розподіляється наступним чином:

- опрацювання лекційного матеріалу – 15 год;
- опрацювання окремих тем робочої програми, які не викладаються на лекціях – 15 год;
- підготовка до екзамену – 30 год.

Питання до АЕ розміщено на освітньому сайті освітньої компоненти за посиланням:

https://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/50795/mod_resource/content/4/Питання%20до%20екзамену.pdf

Методи контролю та оцінювання знань студентів

Розподіл балів з формою контролю екзамен

Комплексний атестаційний іспит				Всього за екзамен
Питання				
1	2	3	4	
25	25	25	25	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення дисципліни

Методичні роботи:

Закони України, Постанови Верховної Ради України, Укази Президента України, Постанови (розпорядження) Кабінету Міністрів України, Накази МОН України та інших міністерств, інші документи (концепції, положення тощо)

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (із змінами і доповненнями). – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

2. Про професійну (професійно-технічну) освіту : Закон України від 10.02.1998 р. № 103/98-ВР. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-вр#Text>

3. Про освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

4. Про забезпечення функціонування української мови як державної : Закон України від 25.04.2019 р. № 2704-VIII. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#n627>

5. Про Стратегію національно-патріотичного виховання : Указ Президента України від 18.05.2019 р. № 286/2019. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019#Text>

6. Про Державну національну програму «Освіта» («Україна XXI століття») : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.1993 р. № 896. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF#Text>

7. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 р. №1233-р. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1233-2020-%D1%80#Text>

8. Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти : розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 р. № 660-р. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/660-2018-р#Text>

9. Про схвалення Концепції розвитку громадянської освіти в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.10.2018 р. № 710-р. – URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-shvalennya-koncepciyi-rozvitku-gromadyanskoyi-osviti-v-ukrayini>

10. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. № 776. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-20>

11. Про затвердження Положення про дистанційне навчання : наказ Міністерства освіти і науки України від 5.04.2013 р. № 466 (із змінами і доповненнями). – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>

12. Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання : наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 р. № 912. – URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-kontseptsii-rozvitku-inklyuzivnogo-navchannya>

13. Про затвердження професійного стандарту «Педагог професійного навчання» : наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 20.06.2020 року № 1182. – URL: <https://ips.ligazakon.net/document/ME200568>

Базова література:

14. Основи професійної освіти: Підручник / М.В. Руденко, Р.А. Калениченко, Г.В. Капосльоз, Г.Л. Корчова. - К. : КНУБА, 2018. - 613 с.
15. Методика проведення навчальних занять в умовах дистанційного навчання: навч. посіб. / Ю.С. Красильник, Г.Л. Корчова, М.В. Руденко. – Київ: КНУБА, 2021. – 156 с.
16. Педагогіка: навч. посіб. / Ю.С. Красильник, Г.Л. Корчова, М.В. Руденко. – Київ: КНУБА, 2020. – 164 с.
17. Жигірь В.І. Дидактичні основи професійної освіти : [навчальний посібник] / В.І. Жигірь. – Бердянськ : БДПУ, 2017. – 304 с.
18. Загальна психологія : навчальний посібник / За заг. Ред. Р.А. Калениченка, О.Г. Льовкіної. - Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2019. - 446 с.
19. Корець М. С. Методика викладання технічних навчальних дисциплін: навчальний посібник / М. С. Корець. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2019. - 240 с.
20. Психологія управління: навчальний посібник / За заг. ред. Р.А. Калениченка, О.Г. Льовкіної. - Ірпінь : УДФСУ, 2018. - 262 с.
21. Красильник Ю.С. Педагогічна майстерність викладача професійної освіти: Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни для студентів спеціальності 015 «Професійна освіта». – К.: КНУБА, 2022. – 56 с.
22. Красильник Ю.С. Психологія і педагогіка вищої школи: Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». – К.: КНУБА, 2023. – 40 с.
23. Красильник Ю.С. Педагогіка: Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». – Київ: КНУБА, 2023. – 52 с.

Допоміжна література:

1. Руденко М.В., Ніколаєнко С.В., Мороз І.М. Методика професійного навчання. Дидактичне проектування: навчальний посібник / М. В. Руденко, С. В. Ніколаєнко, І. М. Мороз. - К. : КНУБА, 2016. - 132 с.
2. Руденко М.В., Мороз І.М. Комунікативні процеси у педагогічній діяльності. Креативні технології навчання: навчальний посібник / М. В. Руденко, І. М. Мороз. - К. : КНУБА, 2016. - 204 с.

Інформаційні ресурси:

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: URL: <http://www.osvita.ua/legislation/law/2231/> – Загол. з екрана.
2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: URL: <http://www.osvita.ua/legislation/law/2235/> – Загол. з екрана.
3. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=laws/education/prof-tech/6/0001> – Загол. з екрана.
4. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 р. № 286-р. – URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-strategiyi-rozvitku-vishchoyi-osviti-v-ukrayini-na-20222032-roki-286->
5. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : монографія / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М. Топузов (заст. голови)]; за заг.ред. В. Г. Кременя. – Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. – 384 с. – URL: <https://lib.iitta.gov.ua/726223/1/nac%20dopovid%202021%20color%201%20%281%29.pdf>
6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>
7. Європейські стандарти та рекомендації щодо внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.enqa.eu>.
8. <http://library.knuba.edu.ua/>
9. <http://org.knuba.edu.ua/>